

Økonomiske konsekvenser af corona-pandemien

Medlemsundersøgelse nr. 3 – uge 16

**En situationsrapport fem uger efter
første varsel af restriktioner for at
forsinke udbredelse af corona-virus**

Indhold

Forord	2
Indledning	3
Baggrund	3
Opsummering af konklusioner	4
Læsevejledning	6
Omsætning	7
Omsætningen er faldet for to ud af tre af Dansk Erhvervs medlemmer	7
Dansk Erhvervs medlemmer har i gennemsnit mistet 32 pct. af deres omsætning som følge af corona-krisen	9
46 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har oplevet et omsætningsfald på mindst 35 pct.	10
Estimat for samlet tabt omsætning i den danske serviceøkonomi	10
42 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer forventer tidligst en normaliseret omsætning mere end seks måneder efter samfundet genåbner	12
Udvikling i forhold til tidligere undersøgelser	13
Lønomkostninger	14
23 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har opsagt medarbejdere, og 11 pct. forventer at opsigte flere	14
Om to uger kan op mod 30 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer have opsagt medarbejdere som følge af corona-relateret fald i omsætningen	15
71 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har sendt medarbejdere hjem	15
38 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer forventer at gøre brug af lønkompensationsordningen	16
Udvikling i forhold til tidligere undersøgelser	17
Likviditet	19
4 ud af 10 medlemsvirksomheder er bekymrede for mangel på likviditet	19
Hver fjerde af Dansk Erhvervs medlemmer kan løbe tør for likviditet inden for to måneder	19
Hver femte medlemsvirksomhed har været i banken med behov for mere likviditet som følge af corona-krisen	21
Mange har ikke fået endeligt tilsagn om mere likviditet fra banken	22
Dansk Erhvervs medlemmer har ubetalte tilgodehavender hos både private og offentlige kunder	23
Udvikling i forhold til tidligere undersøgelser	27
Hjælpepakker til erhvervslivet	28
17 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har ikke overblik over, om de kan bruge hjælpepakker	29
34 pct. vurderer, at de nuværende hjælpepakker og tiltag ikke er tilstrækkelige	30
38 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har ansøgt om støtte via hjælpepakker	31
Hver tiende ansøger har fået penge udbetalt fra hjælpepakker	31
Udvikling i forhold til seneste undersøgelse	32
Første fase af samfundets genåbning	34
43 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer synes ikke, at genåbningen er gået langt nok	34
Kun 10 pct. forventer højere omsætning efter genåbning	35

Forord

Corona-pandemien har sat sit tydelige og meget triste præg på danskernes hverdag, dansk økonomi og hele samfundslivet i mere end en måned. De initiativer, der er taget for at mindske smitten, har været så effektfulde, at regeringen og Folketinget har besluttet at iværksætte første fase af en gradvis genåbning af landet, og det hilser vi i Dansk Erhverv meget velkomment.

Vi arbejder i Dansk Erhverv målrettet for, at skaderne af nedlukningen bliver så få og så små som muligt, og det er vores overbevisning, at der stadig er et kæmpe behov for politisk opmærksomhed, vilje og handlekraft.

Den 18.-19. marts og igen den 25.-26. marts gennemførte vi spørgeskemaundersøgelser blandt Dansk Erhvervs medlemmer. På den baggrund kunne vi skabe et samlet overblik over de første konsekvenser af corona-pandemien: Omfanget af hjemsendelse af medarbejdere, nedgang i omsætningen og mange bekymringer for likviditeten.

Selvom genåbningen er gået i gang, vil der gå lang tid inden corona-krisen slipper sit tag i dansk økonomi, og vi har hidtil ikke haft håndfast viden om effekten af de hjælpepakker, der allerede er sat i værk. Derfor har vi den 15.-16. april gennemført en tredje spørgeskemaundersøgelse. Situationsrapporten, som du sidder med foran dig, præsenterer konklusionerne fra denne undersøgelse.

Vi har oplevet stor lydhørhed på Christiansborg, og mange af de forslag, vi har spillet ind, er blevet omsat til konkrete tiltag, men kampen for at danske virksomheder og arbejdspladser skal overleve er ikke slut endnu.

Jeg vil endnu engang benytte lejligheden til at sende en stor tak til de mange medlemsvirksomheder, som midt i en historisk krisetid har taget sig tid til at svare på vores spørgeskema. Jeres bidrag gør det muligt at danne et solidt beslutningsgrundlag for den politik, der skal hjælpe Danmark gennem krisen.

Brian Mikkelsen
Administrerende direktør i Dansk Erhverv

Indledning

Baggrund

Danmark har været delvist nedlukket siden 11. marts 2020, hvor regeringen og myndighederne introducerede en række midlertidige restriktioner for danskernes adfærd. Det skete for at forsinke udbredelse af corona-virus i det danske samfund. Nedlukningen har vist sig at virke efter hensigten, og regeringen og myndighederne har derfor iværksat første fase af samfundets genåbning med start fra 15. april 2020.

Trods den varslede genåbning, har nedlukningen i mellemtiden haft store negative følger for erhvervslivet med konkurser og afskedigelser til følge. Sundhedskrisen vil sætte dybe spor i dansk økonomi, og det vil tage tid at hele.

For at belyse omfanget af de negative følger for erhvervslivet og behovet for hjælpepakker, der kan modvirke skaderne, har Dansk Erhverv gennemført tre medlemsundersøgelser, som bl.a. afdækker udviklingen i omsætning, likviditet og lønomkostninger.

Den første medlemsundersøgelse¹ blev gennemført den 18.-19. marts (uge 11), altså en uge efter regeringens første varsel om midlertidige restriktioner for danskernes adfærd. Den anden medlemsundersøgelse blev gennemført den 25.-26. marts (uge 13), altså to uger efter regeringens første varsel af restriktioner². Den tredje medlemsundersøgelse, som vi offentliggør med denne rapport, belyser situationen fem uger efter restriktionerne blev indført³.

Vores konklusioner på baggrund af den første og anden spørgeskemaundersøgelse bliver i vidt omfang bekræftet i tredje spørgeskemaundersøgelse. Fald i omsætning, opsigelse af medarbejdere, hjemsendelser og bekymringer for likviditet er stadig en massiv udfordring; og krisen har nu varet tre uger længere.

Undersøgelsens konklusioner skal ses i lyset af, at første fase af samfundets genåbning blev varslet den 6. april med virkning fra den 15. april. De mange politiske tiltag, som har til hensigt at holde hånden under nødlidende virksomheder og deres medarbejdere, er også et væsentligt bagtæppe for konklusionerne. De observerede konsekvenser er altså til trods for hjælpepakker m.v. Vi noterer dog, at det på tidspunktet for dataindsamlingen endnu ikke har været muligt at få implementeret alle de besluttede hjælpepakker og tiltag.

¹ Data i den første medlemsundersøgelse er indsamlet i perioden 18. marts kl. 15 til 19. marts kl. 12. 1.091 danske virksomheder har svaret på undersøgelsen.

² Data i den anden medlemsundersøgelse er indsamlet i perioden 25. marts kl. 8 til 26. marts kl. 24. 1.030 danske virksomheder har svaret på undersøgelsen.

³ Data i den tredje medlemsundersøgelse er indsamlet i perioden 14. april kl. 11 til 15. april kl. 9. 1.015 danske virksomheder har svaret på undersøgelsen.

Nedenfor opsummerer vi de overordnede konklusioner på baggrund af den seneste medlemsundersøgelse. Vi sammenholder desuden med situationen for henholdsvis to og tre uger siden og beskriver udviklingen for de elementer, som også var med i vores tidligere undersøgelser⁴.

Opsummering af konklusioner

Omsætning

- Omsætningen i marts og første halvdel af april er faldet for 67 pct. af virksomhederne.
- Virksomhedernes omsætning i marts og april i gennemsnit faldet med 32 pct.
- 46 pct. af virksomhederne har oplevet et fald i omsætningen på mindst 35 pct.
- Oplevelseserhvervene er den branche, som har oplevet det største omsætningsfald i marts og april: Her har virksomhederne i gennemsnit mistet 82 pct. af deres omsætning.
- De næstmest ramte brancher er detailhandlen og rådgivningsbranchen, som i gennemsnit har mistet 40 pct. og 35 pct. af deres omsætning.
- 4 ud af 10 virksomheder forventer tidligst en normaliseret omsætning mere end seks måneder efter, at samfundet genåbner.
- Vi estimerer, at det samlede produktionstab i serviceøkonomien bliver på 48-74 mia.kr. i marts og første halvdel af april 2020. Estimatet omfatter brancherne handel og transport, information og kommunikation, erhvervsservice og kultur, fritid og anden service.

Nøgletallene for omsætning har stort set ikke flyttet sig i de seneste uger, siden Dansk Erhverv gennemførte den anden, store undersøgelse af de foreløbige økonomiske konsekvenser af corona-krisen i uge 13. I dette tilfælde er ingen udvikling desværre ikke en god ting, da det betyder, at omsætningstabene har været ved i endnu tre uger.

Flere virksomheder end tidligere forventer, at de må bruge mere end seks måneder på at komme tilbage på før-krise omsætningsniveau. Andelen af virksomhederne, der frygter dette, er således steget fra 32 pct. til 43 pct. på de tre uger, der er gået siden sidste undersøgelse.

Lønomkostninger

- 23 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har opsagt medarbejdere, og 11 pct. forventer at opsigte flere.
- Om to uger kan op mod 30 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer have opsagt medarbejdere som følge af corona-relateret fald i omsætningen.
- 71 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har sendt medarbejdere hjem.
- 38 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer forventer at gøre brug af lønkompensationsordningen.

De fleste nøgletal omkring lønomkostninger har ikke rykket sig markant fra den første og anden medlemsundersøgelse til den tredje. Andelen, der har sendt medarbejdere hjem under lønkompensationsordningen, er dog steget; fra 25 pct. før påske til 34 pct. nu. Det giver god

⁴ Stikprøverne i de to medlemsundersøgelser har hver over 1.000 respondenter, og stikprøveusikkerheden er derved op til +/- 3 pct.point.⁴ Læseren skal derfor være opmærksom på, at kun markante afvigelser på +/- 6 pct.point mellem første og anden medlemsundersøgelse peger på statistisk signifikante forskelle.

mening set i det lys, at ordningen har haft længere tid at virke i og at flere virksomheder dermed har fået øjnene op for muligheden.

Likviditet

- Hver fjerde af Dansk Erhvervs medlemmer kan løbe tør for likviditet inden for to måneder.
- Hver femte af Dansk Erhvervs medlemmer har været i banken med behov for mere likviditet som følge af corona-krisen.
- 24 pct. af medlemmerne, der har været i banken med behov for mere likviditet, har efterspurgt nye lån. Af disse har hver femte fået bankens tilsagn.
- 83 pct. af medlemmerne, der har været i banken med behov for mere likviditet, har efterspurgt en forhøjelse af kassekredit. 55 pct. af disse har fået bankens tilsagn.
- 27 pct. af medlemmerne, der har været i banken med behov for mere likviditet, har efterspurgt udskydelse af afdrag på eksisterende gæld. Halvdelen af disse har fået bankens tilsagn.
- Fire ud af ti af Dansk Erhvervs medlemmer har tilgodehavender hos andre private virksomheder.
- Hver femte af Dansk Erhvervs medlemmer har ubetalte regninger hos offentlige institutioner. Det gælder 37 pct. af de virksomheder, som sælger til det offentlige.
- 51 pct. af virksomheder med ubetalte tilgodehavender i det private oplever, at betalingsfrister i højere grad overskrides.
- Blandt de medlemsvirksomheder, som har ubetalte tilgodehavender hos det offentlige, er det dertil oplevelsen blandt hver femte (18 pct.), at det offentlige oftere ikke får betalt regningerne rettidigt, end hvad der var tilfældet før corona-krisens begyndelse.

Bekymringen for at komme til at mangle likviditet inden for den nærmeste fremtid fyldte for mange af Dansk Erhvervs medlemmer i de to tidligere medlemsundersøgelser. Her er der en spinkel optimisme at spore, da der er en nedgang i andelen af virksomheder, som frygter at de må dreje nøglen om inden for de næste to måneder. Nedgangen er fra 36 pct. for tre uger siden til 25 pct. ved denne dataindsamling.

Første fase af genåbning

- 43 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer mener ikke, at genåbningen er gået langt nok, dvs. at flere restriktioner burde være ophævet.
- 5 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer mener, at genåbningen er gået for langt.
- 10 pct. af virksomhederne forventer, at deres omsætning vil stige i ugen efter genåbningen i forhold til den forudgående periode, hvor samfundet har været lukket ned som følge af corona-krisen.

Hjælpepakker til erhvervslivet

- 17 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer svarer, at de ikke har overblik over, om deres virksomhed kan benytte ordningerne i de politisk vedtagne hjælpepakker.
- 76 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer svarer, at de har overblik over, om deres virksomhed kan benytte ordningerne i de politisk vedtagne hjælpepakker.
- Blandt disse vurderer 34 pct., at de nuværende hjælpepakker og tiltag ikke er tilstrækkelige, hvis deres virksomhed skal klare sig gennem corona-krisen.
- 38 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har ansøgt om støtte gennem én eller flere af de vedtagne hjælpepakker.

- 10 pct. af disse har fået penge udbetalt som følge af, at de har ansøgt om støtte via én eller flere af de politisk vedtagne hjælpepakker.

I medlemsundersøgelsen gennemført i uge 13⁵ havde hver tredje virksomhed ikke overblik over, om de kunne benytte ordningerne i de politisk vedtagne hjælpepakker. Her er der tale om en statistisk signifikant forbedring af situationen. Andelen af virksomheder, blandt dem der har overblik over hjælpepakkerne, der mener, at de nuværende hjælpepakker og tiltag er tilstrækkelige til at sikre deres virksomheds overlevelse, er på samme niveau som for tre uger siden.

Læsevejledning

Rapporten er struktureret i fem kapitler, som kan læses uafhængigt af hinanden. De første tre kapitler beskriver omsætning, lønomkostninger og likviditet i Dansk Erhvervs medlemsvirksomheder. Herefter følger to kapitler om Dansk Erhvervs medlemmers vurdering af henholdsvis den første fase af samfundets genåbning (med start 15. april) og hjælpepakkerne og deres anvendelighed.

I hvert af kapitel gennemgår vi først situationen i virksomhederne på baggrund af den seneste spørgeskemaundersøgelse fra uge 16⁶. Dernæst afslutter vi kapitlet med at sammenligne situationen med den, som var gældende for henholdsvis tre og fem uger siden. Enkelte emner er belyst i den seneste medlemsundersøgelse og ikke i de foregående. For disse emner beskriver vi af åbenlyse årsager ikke udviklingen siden sidst.

⁵ Dataindsamling gennemført den 25.-26. marts. Publiceret den 30. marts 2020.

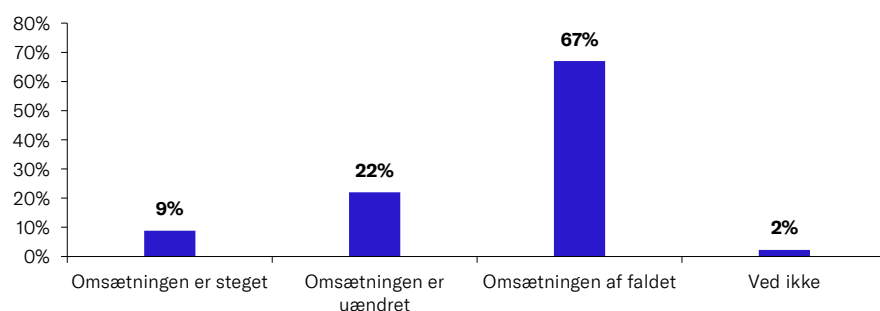
⁶ Dataindsamling gennemført den 14.-15. april.

Omsætning

Omsætningen er faldet for to ud af tre af Dansk Erhvervs medlemmer

Til trods for de mange politiske initiativer, har corona-krisen sat dybe spor i danske virksomheders omsætning. Blandt Dansk Erhvervs medlemmer angiver to ud af tre, at omsætningen er faldet i marts i år sammenlignet med samme periode sidste år. Kun 9 pct. oplever større efterspørgsel og omsætning på deres varer eller serviceydelser, mens lige knap hver fjerde melder om uændret omsætning.

Figur 1: **Hvilket af følgende udsagn passer bedst på din virksomheds omsætning, hvis du ser på perioden siden corona-krisens start og sammenligner med tilsvarende periode sidste år?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 1.015.

Nedenstående oversigt over en række udvalgte brancher viser både, at corona-krisen har ramt bredt i det danske erhvervsliv, men at særligt én branche er hårdt ramt; oplevelseserhvervene. Her angiver hele 98 pct. af virksomhederne, at de har haft lavere omsætning som konsekvens af de tiltag, som den danske regering har truffet for at forhindre yderligere corona-smitte. Oplevelseserhvervene dækker i denne undersøgelse over virksomheder, som definerer sig selv som hørende til én eller flere af følgende kategorier: Hotel, restauration, turisme eller underholdning. Det viser med al tydelighed, at virksomhederne i disse brancher er ekstraordinært hårdt ramt af corona-krisen.

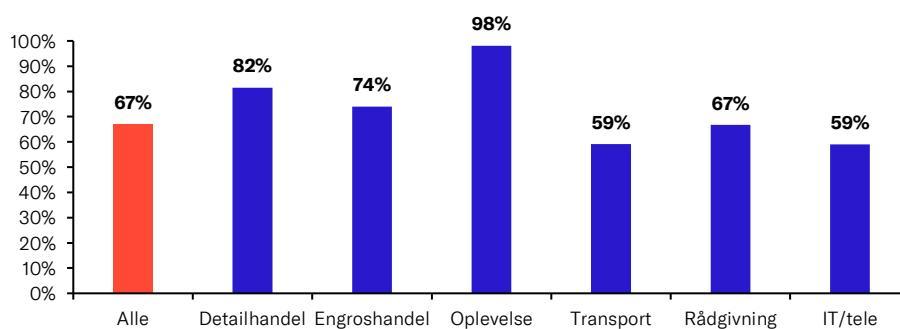
Udover oplevelseserhvervene er det særligt (visse dele af) detailbranchen, som er særligt hårdt ramt. Her melder 82 pct. af virksomhederne om lavere omsætning. Tallet for detailhandlen dækker over en branche, som er delt i to. Blandt supermarkeder, købmænd og andre

dagligvareforhandlere oplever "kun" 38 pct. af virksomhederne lavere omsætning, mens det gælder for hele 88 pct. af detailhandlen, som ikke sælger dagligvarer. Den øvrige detailhandel (fx tøjbutikker, isenkræmmere eller sportsbutikker) er altså lige så hårdt ramt som oplevelseserhvervene, hvis man ser på andelen af virksomheder, som oplever et fald i omsætningen. En analyse af transporterhvervene, som Dansk Erhverv lavede inden påske, viste, at det samme gælder for transportsektoren, hvor påvirkningen af henholdsvis vare- og passagertransport er meget forskellig. Godstransporten er mindre hårdt ramt end passagertransporten, som i langt højere grad har oplevet lavere omsætning som følge af corona-krisen.

At det særligt er oplevelseserhvervene samt visse dele af både detail- og transportbranchen, som er ramt af lavere omsætning, kan hænge sammen med, at det er de brancher, som blev ramt først, da danskerne blev bedt om at holde afstand og blive hjemme. Desuden blev en lang række forretninger i disse brancher lukket ved påbud.

Inden for rådgivnings- og IT/tele-branchen melder henholdsvis 67 og 59 pct. om lavere omsætning. Det vidner om, at en række virksomheder inden for disse brancher har opretholdt en uændret eller måske endda stigende omsætning under corona-krisen på trods af de mange restriktioner. Der meldes imidlertid stadig om lavere omsætning i mere end hver anden virksomhed på tværs af alle de undersøgte brancher.

Figur 2: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, som har oplevet faldende omsætning i perioden siden corona-krisens start sammenlignet med tilsvarende periode sidste år**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 1.015, n (detailhandel) = 189, n (engroshandel) = 154, n (oplevelse) = 53, n (transport) = 171, n (rådgivning) = 105, n (IT/tele) = 117.

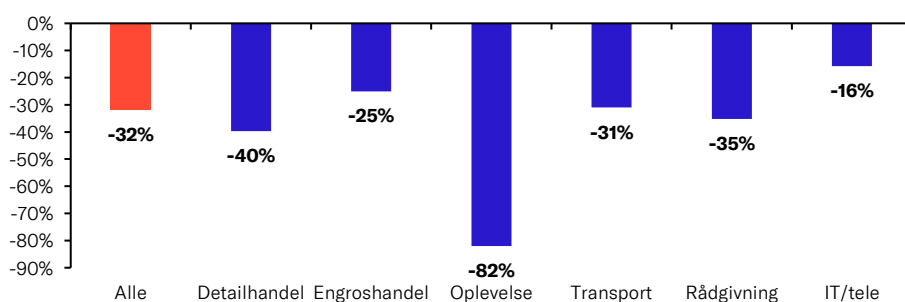
Dansk Erhvervs medlemmer har i gennemsnit mistet 32 pct. af deres omsætning som følge af corona-krisen

Dansk Erhvervs medlemmer er også blevet bedt om at angive, hvor meget deres omsætning er steget/faldet med i perioden 1. marts til tidspunktet for dataindsamling (14./15. april 2020), hvis de sammenligner med tilsvarende periode sidste år. Figuren nedenfor viser, at Dansk Erhvervs medlemmer i gennemsnit har mistet 32 pct. af deres omsætning indtil videre under corona-krisen, hvis de sammenligner med samme periode sidste år. Det overordnede estimat dækker over store forskelle på tværs af brancher.

Figuren bekræfter det billede, som blev dokumenteret ovenfor; der er ingen brancher, som går fri, men oplevelseserhvervene er den branche, som er hårdest ramt. Dansk Erhvervs medlemmer indenfor oplevelseserhvervene har i gennemsnit mistet 82 pct. af deres omsætning. Det er markant mere end de næstmest ramte brancher, som er detailhandlen og rådgivningsbranchen, hvor virksomhederne i gennemsnit har mistet 40 pct. og 35 pct. af deres omsætning. Omsætningsudviklingen i detailsektoren er dog vidt forskellig for supermarkeder, købmænd og andre dagligvareforhandlere på den ene side og detailhandlen med ikke-dagligvarer på den anden. Detailhandlen med dagligvarer melder om nogenlunde uændret omsætning, hvis man sammenligner med samme periode sidste år. Det står i skærende kontrast til detailhandlen med ikke-dagligvarer, som i gennemsnit har mistet 45 pct. af deres omsætning.

Derudover er det IT- og telebranchen, hvor virksomhederne i gennemsnit har mistet mindst omsætning.

Figur 3: **Udvikling i omsætningen for Dansk Erhvervs medlemmer i perioden siden corona-krisens start sammenlignet med tilsvarende periode sidste år**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

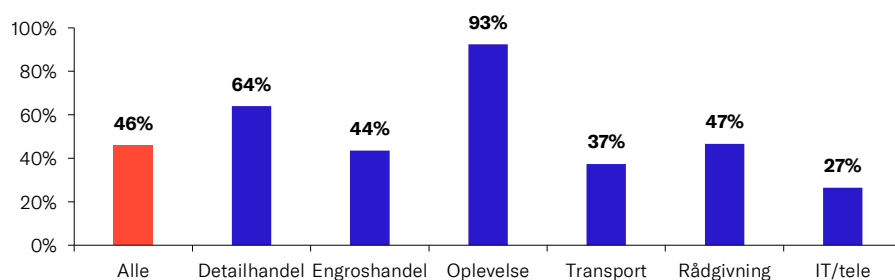
Anm: n (alle) = 992, n (detailhandel) = 188, n (engroshandel) = 152, n (oplevelse) = 53, n (transport) = 167, n (rådgivning) = 98, n (IT/tele) = 115. De virksomheder, som har svaret "Ved ikke" til spørgsmål om udvikling i omsætning, har indgået ikke i disse beregninger. Figuren viser det gennemsnitlige omsætningsfald blandt virksomhederne i de forskellige brancher. Tallene giver derfor ikke et billede af den samlede omsætningsnedgang i de forskellige brancher, men er blot et gennemsnit af virksomhedernes omsætningsnedgang i de forskellige brancher.

46 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har oplevet et omsætningsfald på mindst 35 pct.

Regeringen har lanceret en hjælpepakke, som er vedtaget med opbakning fra alle partier i Folketinget. Pakken indeholder bl.a., at virksomheder på tværs af brancher får mulighed for midlertidig kompensation for faste udgifter. Kompensationen er målrettet virksomheder med et stort fald i omsætningen (grænsen er netop blevet justeret til at kræve et omsætningsfald på mere end 35 pct.).

Figur 4 nedenfor viser, at 46 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har mistet mindst 35 pct. af deres omsætning i perioden 1. marts til 14./15. april 2020, hvis de sammenligner med samme periode sidste år. Figuren viser også, at det særligt er oplevelseserhvervene og detailhandlen, som er hårdt ramt. Her har henholdsvis 93 pct. og 64 pct. af virksomhederne haft et omsætningsfald på mere end 35 pct. I detailhandlen med dagligvarer oplever kun 17 pct. af virksomhederne et omsætningsfald på mere end 35 pct. Det gælder derimod for 71 pct. af den hårdt trængte detailhandel, som ikke handler med dagligvarer.

Figur 4: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, som har oplevet et omsætningsfald på mere end 35 pct. som følge af corona-krise**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 1.015, n (detailhandel) = 189, n (engroshandel) = 154, n (oplevelse) = 53, n (transport) = 171, n (rådgivning) = 105, n (IT/tele) = 117. De virksomheder, som har svaret "Ved ikke" til spørgsmål om udvikling i omsætning, har indgået ikke i disse beregninger.

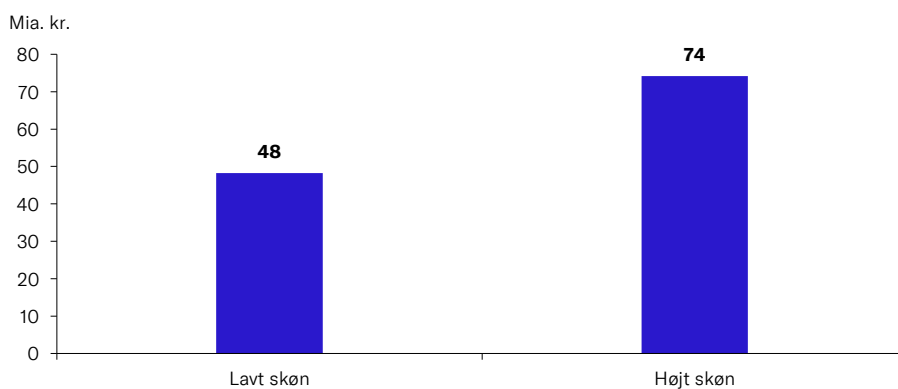
Estimat for samlet tabt omsætning i den danske serviceøkonomi

Dansk Erhvervs medlemmer har angivet, hvordan deres omsætning har udviklet sig indtil videre i marts og april, hvis de sammenligner med samme periode sidste år. I gennemsnit har Dansk Erhvervs medlemmer mistet 32 pct. af deres omsætning, se figur 3.

Vi har koblet resultaterne med tal fra Danmarks Statistiks nationalregnskab og estimeret den samlede tilbagegang i omsætningen for brancherne i handel og transport, information og kommunikation, erhvervsservice og kultur, fritid og anden service⁷. Vi estimerer, at der vil være et omsætningstab på 48 til 74 mia. kr. i marts og første halvdel af april, hvilket svarer til 36-55.000 kr. pr. medarbejder i de relevante brancher.

Vi bemærker, at estimatet er forbundet med stor usikkerhed.

Figur 5: **Omsætningsnedgang i serviceøkonomien, mia. kr. i marts og første halvdel af april 2020**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april og Danmarks Statistik, tabel NBP10 og NKBB10.

Anm: Estimatet gælder for brancherne handel og transport, information og kommunikation, erhvervsservice og kultur, fritid og anden service.

⁷ Denne delanalyse inkluderer brancherne handel og transport mv., information og kommunikation, erhvervsservice og kultur, fritid og anden service. Brancherne følger her Danmarks Statistiks brancheopdeling og har derfor andre navne end de inkluderede brancher i resten af rapporten.

Metode

Beregningerne er baseret på to nøgletal for hver branche:

1. Den typiske produktion/omsætning i marts og første halvdel af april måned. Vi har estimeret denne som en tredjedel af produktionen i nationalregnskabet i 1. kvartal 2019 lagt sammen med en sjettedel af produktionen i nationalregnskabet i 2. kvartal 2019.
2. Dansk Erhvervs medlemmers gennemsnitlige fald i omsætningen fra 1. marts til 14./15. april i år i forhold til samme periode i 2019*.

De to nøgletal ganges sammen for at finde omsætningsfaldet i mia. kr. pr. branche, og herefter beregner vi et samlet tal for alle brancherne.

Estimatet omfatter brancherne handel og transport mv., information og kommunikation, erhvervsservice og kultur, fritid og anden service. Disse brancher står for ca. 65 pct. af de private jobs i 1. kvartal.

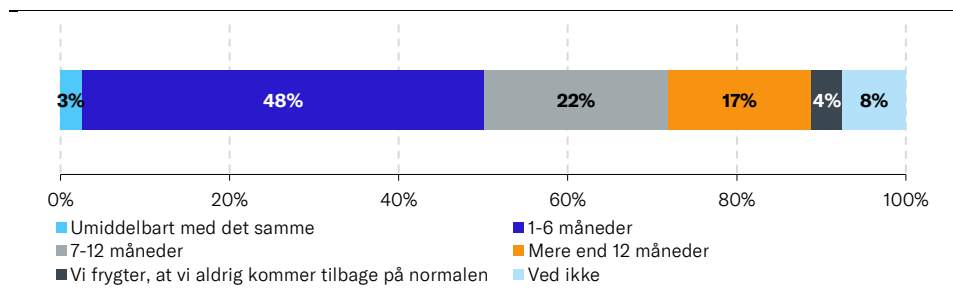
*Vi har beregnet de gennemsnitlige omsætningsfald både uvægtet og vægtet efter beskæftigelse, så besvarelsen fra en større virksomhed vægter højere end besvarelsen fra en mindre virksomhed. For hver har vi beregnet hhv. et lavt og et højt skøn for omsætningsfaldet for hver branche ved at regne på et omsætningsfald, der er hhv. 10 pct. lavere og højere. De afrapporterede resultater består af det laveste skøn og det højeste skøn ved de to metoder.

42 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer forventer tidligst en normaliseret omsætning mere end seks måneder efter samfundet genåbner

Genåbningen af det danske samfund er så småt i gang, men selv med de nyeste tiltag in mente er det uklart, hvordan det danske samfund og erhvervsliv kommer til at se ud, når samfundet genåbner. Vil virksomhederne blot fortsætte, hvor de slap inden den delvise nedlukning, eller har corona-krisen gjort varig skade? Dansk Erhvervs medlemmer har givet deres bud på, hvor lang tid det vil tage, før de vender tilbage til et "normalt" omsætningsniveau.

Figur 5 nedenfor viser for det første, at kun meget få virksomheder regner med at kunne komme op på et "normalt" omsætningsniveau umiddelbart efter samfundets genåbning. Størstedelen af virksomhederne regner med at kunne nå før-krise niveau 1-6 måneder efter genåbning af samfundet. Det er dog samtidig bekymrende, at 43 pct. af virksomhederne allerede nu forventer, at de skal bruge mere end et halvt år på at nå en "normal" omsætning. Der er samlet set rigtig mange virksomheder, som nu er så mærkede, at det vil tage adskillige måneder for dem at komme ovenpå efter corona-krisen.

Figur 6: **Hvornår forventer din virksomhed at vende tilbage til et "normalt" omsætningsniveau, når smitten fra corona-virus er blevet inddæmmet og under kontrol?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

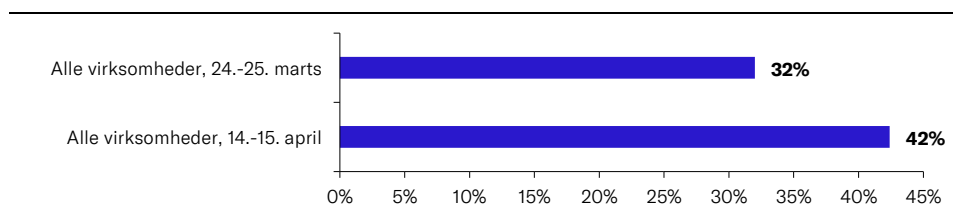
Anm: n (alle) = 680. Figuren viser kun svarene for de virksomheder, som har oplevet en nedgang i omsætningen i perioden siden corona-krisens start sammenlignet med samme periode sidste år.

Udvikling i forhold til tidligere undersøgelser

Omsætningssituationen er alt i alt nogenlunde uændret for Dansk Erhvervs medlemmer siden sidste undersøgelse af de foreløbige økonomiske konsekvenser af corona-krisen, som vi lavede i uge 13⁸. I dette tilfælde er ingen udvikling desværre ikke en god ting, da det betyder, at det procentmæssige omsætningstab har været ved i endnu tre uger med uforandret styrke.

Flere virksomheder, sammenlignet med den seneste undersøgelse, forventer, at de må bruge mere end seks måneder på at komme tilbage på før-krise omsætningsniveau. Andelen af virksomhederne, der frygter dette, er steget fra 32 pct. til 42 pct. på de tre uger, der er gået siden Dansk Erhvervs anden medlemsundersøgelse blev foretaget. Det viser med al tydelighed, at corona-krisen sætter dybere og dybere spor i de danske virksomheders omsætning.

Figur 7: **Andelen af medlemsvirksomheder, der frygter at deres omsætningsniveau først er normaliseret om mere end seks måneder**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 13 og 16, marts og april 2020.

Anm: n (24.-25. marts) = 686, n (14.-15. april) = 680. Figuren viser kun svarene for virksomheder, som har oplevet en nedgang i omsætningen i perioden siden corona-krisens start sammenlignet med samme periode sidste år.

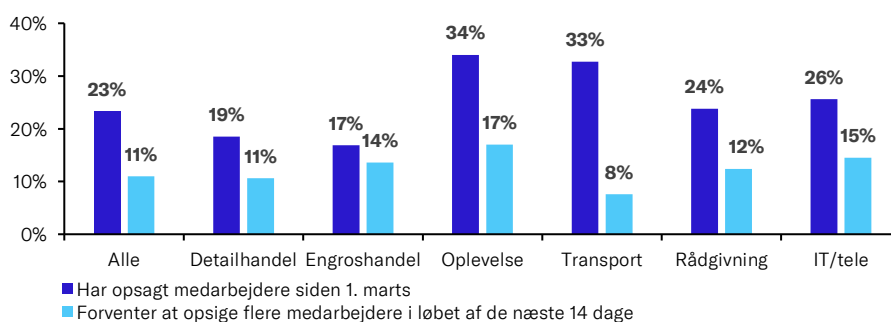
⁸ Dataindsamling gennemført den 25.-26. marts. Publiceret den 30. marts 2020.

Lønomkostninger

23 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har opsagt medarbejdere, og 11 pct. forventer at opsige flere

Corona-krisen har medført et fald i omsætningen hos to ud af tre af Dansk Erhvervs medlemmer. Den lavere omsætning har allerede haft konsekvenser for ansatte i en lang række virksomheder, som har måtte opsige medarbejdere. Blandt Dansk Erhvervs medlemmer har knap hver fjerde virksomhed opsagt medarbejdere siden 1. marts 2020 som følge af corona-relateret fald i omsætningen. 11 pct. af virksomhederne forventer at opsige flere medarbejdere i løbet af de næste 14 dage, hvis omsætningen ikke normaliseres.

Figur 8: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, der har opsagt medarbejdere siden 1. marts og andel, der forventer at opsige flere medarbejdere**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

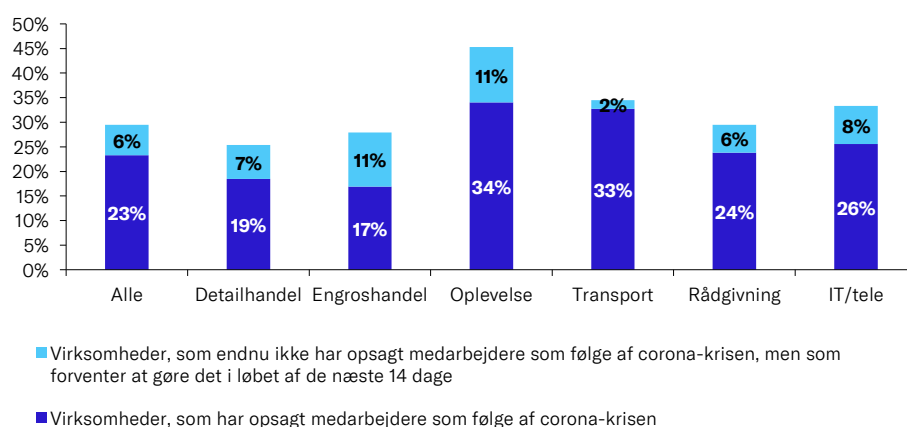
Anm: n (alle) = 1.015, n (detailhandel) = 189, n (engroshandel) = 154, n (oplevelse) = 53, n (transport) = 171, n (rådgivning) = 105, n (IT/tele) = 117.

Det er særligt oplevelseserhvervene, transportbranchen og IT- og telebranchen, der allerede har opsagt medarbejdere som følge af corona-krisen. Hele 34 pct. af virksomhederne inden for oplevelseserhvervene har opsagt medarbejdere, mens det gælder for 33 pct. af transportvirksomhederne og 26 pct. af IT- og televirksomhederne. Engroshandlen og detailhandlen er blandt de brancher, hvor færrest virksomheder har følt sig nødsaget til at opsige medarbejdere indtil videre. For alle brancher gælder det, at mellem 8 pct. og 17 pct. af virksomhederne forventer at opsige flere medarbejdere i løbet af de næste 14 dage, hvis omsætningen ikke normaliseres.

Om to uger kan op mod 30 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer have opsagt medarbejdere som følge af corona-relateret fald i omsætningen

De 11 pct. af virksomhederne, som forventer at opsige flere medarbejdere inden for de næste 14 dage, er i stort omfang virksomheder, som ikke tidligere har opsagt medarbejdere med henvisning til corona-relateret fald i omsætningen. Som man kan se af figuren nedenfor, forventer 6 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer, som endnu ikke har opsagt medarbejdere, at opsige medarbejdere inden for de næste 14 dage. Det vil i så fald bringe det samlede tal for andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, som har opsagt medarbejdere som følge af corona-relateret fald i omsætningen, op på 29 pct.

Figur 9: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, som enten har opsagt eller forventer at opsige i løbet af de næste 14 dage, som følge af corona-relateret fald i omsætningen**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

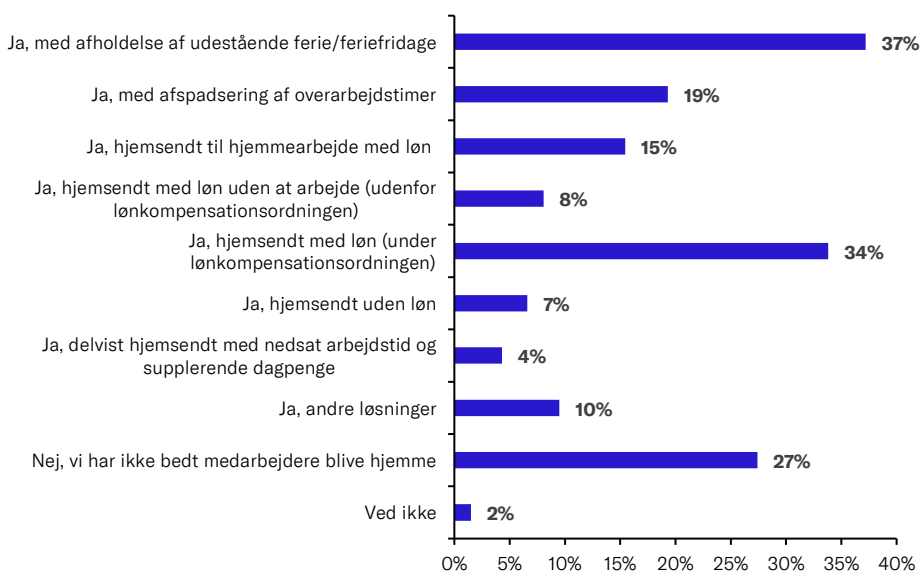
Anm: n (alle) = 1.015, n (detailhandel) = 189, n (engroshandel) = 154, n (oplevelse) = 53, n (transport) = 171, n (rådgivning) = 105, n (IT/tele) = 117.

De forventede opsigelser varierer over de seks undersøgte brancher; fra 11 pct. af virksomhederne inden for engroshandlen til 2 pct. af transportvirksomhederne.

71 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har sendt medarbejdere hjem

I løbet af de seneste uger har regeringen og Folketinget vedtaget en række tiltag, som giver danske virksomheder mulighed for at sende medarbejdere hjem på en række forskellige ordninger. Figuren herunder viser, hvilke ordninger og aftaler virksomhederne anvender.

Figur 10: **Har din virksomhed bedt medarbejdere om at blive hjemme, selvom de egentlig skulle have været på arbejde?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 1.015. Bemærk, at svarene ikke summer til 100%. Det skyldes, at virksomhederne kunne vælge flere svarmuligheder.

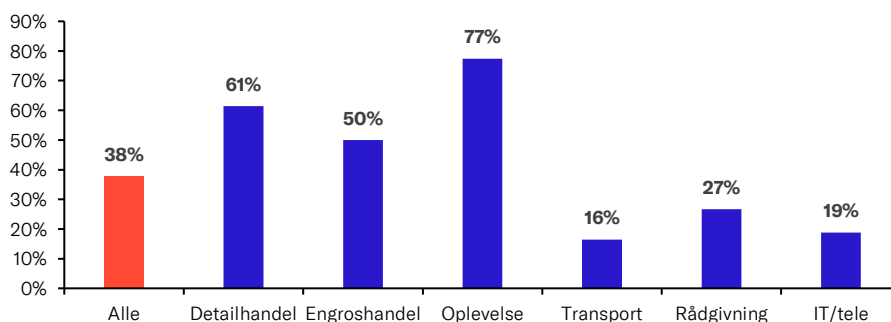
Blandt de mange virksomheder, som har bedt medarbejdere om at blive hjemme, er der taget mange forskellige løsninger i brug. De mest populære løsninger er hjemsendelse med afholdelse af ferie/feriefridage og hjemsendelse under lønkompensationsordningen. Begge løsninger er blevet anvendt af mere end en tredjedel af virksomhederne.

38 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer forventer at gøre brug af lønkompensationsordningen

Der er indgået en trepartsaftale om midlertidig lønkompensation til private virksomheder. Ordningen bygger på en trepartsaftale fra 14. marts 2020, som er udmøntet i en lov, der er endeligt vedtaget den 24. marts 2020. Ansøgning kan ske fra den 25. marts 2020 med tilbagevirkende kraft fra den 9. marts 2020.

Vi har spurgt medlemmerne, om de forventer at gøre brug af denne mulighed for lønkompensation.

Figur 11: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, der forventer at gøre brug af ordningen med lønkompensation**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 1.015, n (detailhandel) = 189, n (engroshandel) = 154, n (oplevelse) = 53, n (transport) = 171, n (rådgivning) = 105, n (IT/tele) = 117.

38 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer forventer, at de kommer til at gøre brug af muligheden for lønkompensation. Det gælder særligt for oplevelseserhvervene (77 pct.) og detailhandlen (61 pct.), mens kun 16 pct. af virksomhederne i transportbranchen forventer at gøre brug af muligheden⁹.

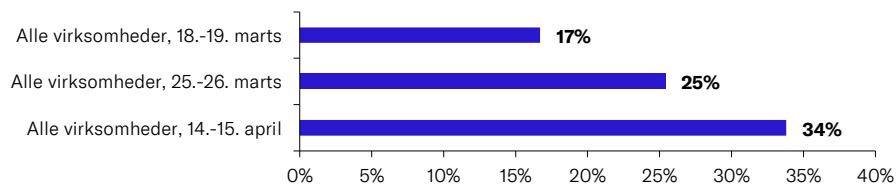
Der er en naturlig sammenhæng mellem hvilke brancher, der er hårdest ramt, og hvilke brancher, der forventer at gøre brug af lønkompensationsordningen. Det skyldes, at lønkompensation først tages i anvendelse, når en virksomhed pga. et forventet omsætningsfald bliver nødt til at afskedige minimum 30 pct. af medarbejderne eller mere end 50 ansatte.

Udvikling i forhold til tidligere undersøgelser

De fleste nøgletal omkring lønomkostninger har ikke rykket sig markant fra den første og anden medlemsundersøgelse til den tredje. Andelen, der har sendt medarbejdere hjem under lønkompensationsordningen, er dog steget; fra 25 pct. før påske til 34 pct. nu. Det giver god mening set i det lys, at ordningen har haft længere tid at virke i, og at flere virksomheder dermed har fået øjnene op for muligheden.

⁹ Erhvervsstyrelsen oplyser i pressemeddelelse den 19. april 2020, at der på nuværende tidspunkt er sendt ansøgninger om lønkompensation for mere end 150.000 danske lønmodtagere. <https://em.dk/nyhedsarkiv/2020/april/covid-19-virksomheder-vil-sende-150000-danskere-hjem-med-loenkompensation/>, besøgt 21. april 2020.

Figur 12: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, der har hjemsendt medarbejdere på lønkompressionsordningen**

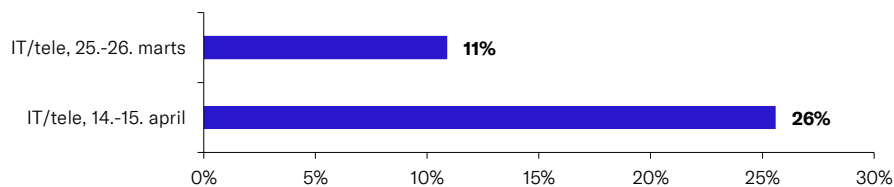

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelser, uge 12, 13 og 16, marts og april 2020.

Anm: n (alle, 18.-19. marts) = 1.091, n (alle, 25.-26. marts) = 1.030 (alle, 14.-15. april) = 1.015.

26 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har opsagt medarbejdere. For de fleste brancher har der været en lille, men ikke nødvendigvis statistisk signifikant stigning i dette tal, når man sammenligner med de tidligere undersøgelser. Den eneste undtagelse er IT/tele-branchen. Her angav 11 pct. af virksomhederne, at de havde opsagt medarbejdere i undersøgelsen i uge 13. I denne undersøgelse er det hele 26 pct., der har været nødt til at opsige medarbejdere.

Figur 13: **Andelen af IT/tele-virksomheder, der har opsagt medarbejdere siden 1. marts**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelser, uge 13 og 16, marts og april 2020.

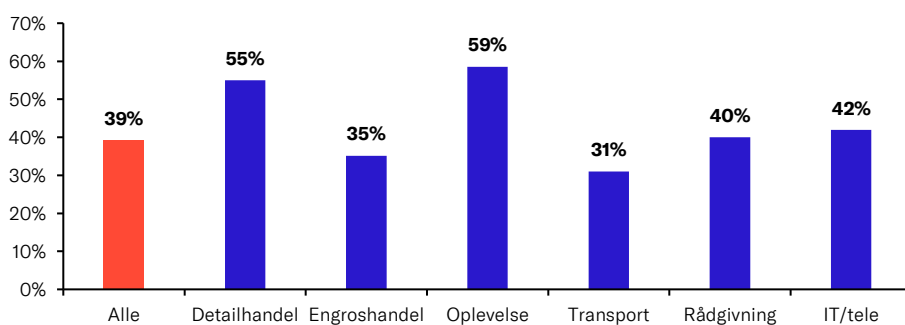
Anm: n (IT/tele, 25.-26. marts) = 110 (IT/tele, 14.-15. april) = 117.

Likviditet

4 ud af 10 medlemsvirksomheder er bekymrede for mangel på likviditet

For 39 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer er likviditet en bekymring til trods for de politiske hjælpepakker, som fx indeholder midlertidig kompensation for virksomheders faste udgifter. Særligt detailhandlen og oplevelseserhvervene bekymrer sig om manglen på likviditet.

Figur 14: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, som er bekymret for mangel på likviditet.**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

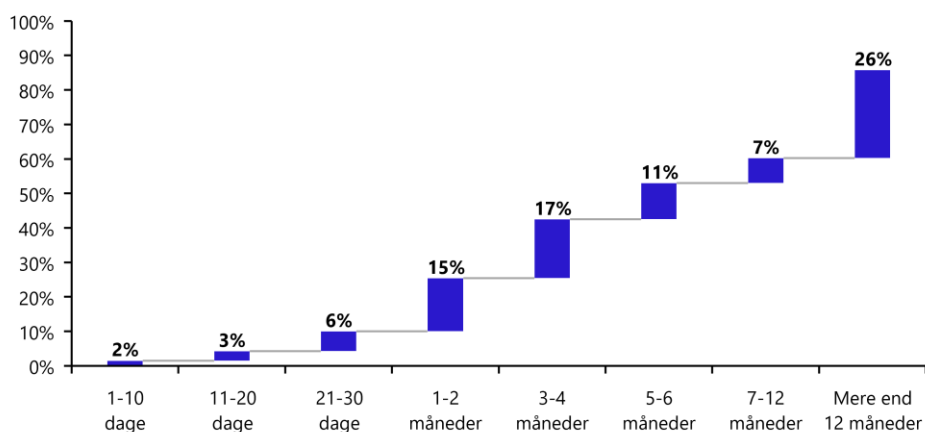
Anm: n (alle) = 1.015, n (detailhandel) = 189, n (engroshandel) = 154, n (oplevelse) = 53, n (transport) = 171, n (rådgivning) = 105, n (IT/tele) = 117.

Blandt virksomhederne i oplevelseserhvervene er likviditet en bekymring for 59 pct. Det gælder for 55 pct. af medlemmerne i detailhandlen. Disse brancher mærker i særdeleshed nedgang i omsætningen som følge af corona-krisen, da forsamlingsrestriktioner og butikslukninger særligt går ud over deres forretninger. Det er derfor ikke overraskende, at en stor andel af dem er bekymrede over mangel på likviditet.

Hver fjerde af Dansk Erhvervs medlemmer kan løbe tør for likviditet inden for to måneder

5 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer vurderer, at deres likviditet slipper op inden for de kommende tre uger, hvis ikke deres nuværende situation forbedres. Ser man frem mod de kommende to måneder, forventer 25 pct. af virksomhederne, at deres likviditet vil slippe op i løbet af denne periode.

Figur 15: **Virksomhedernes skøn for, hvor længe de har likviditet nok til at fortsætte i den nuværende situation.**

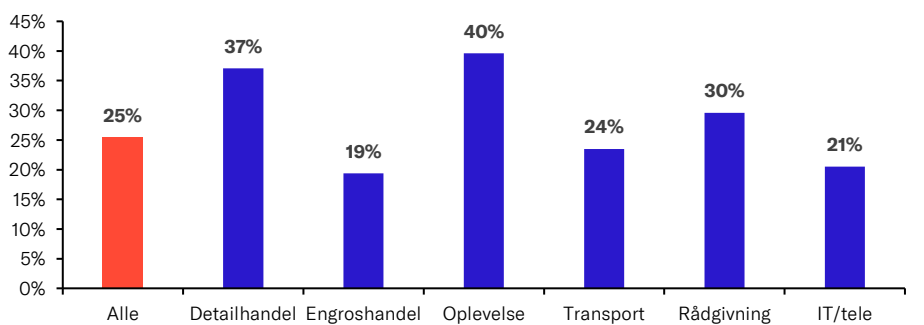
Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n = 1.015.

Virksomhederne i oplevelseserhvervene samt detail, som havde størst andel af bekymrede, har også den højeste andel af virksomheder, der forventer at løbe tør for likviditet inden for to måneder.

40 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer i oplevelseserhvervene forventer på nuværende tidspunkt at løbe tør for likviditet inden for to måneder, hvis situationen ikke forandrer sig. For detailhandlen gælder dette 37 pct. af medlemsvirksomhederne. Det dækker over en stor spredning inden for branchen, hvor supermarkeder, købmænd og andre forhandlere af dagligvarer er mindre påvirkede end den resterende detailhandel. 8 pct. af dagligvareforhandlerne forventer at løbe tør for likvide midler inden for de næste to måneder, mens hele 41 pct. af detailhandlen, som ikke handler med dagligvarer, frygter kun at have likviditet til at holde forretningen kørende i to måneder.

Figur 16: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, der ikke har likviditet til at fortsætte mere end 2 måneder, fordelt på branche.**

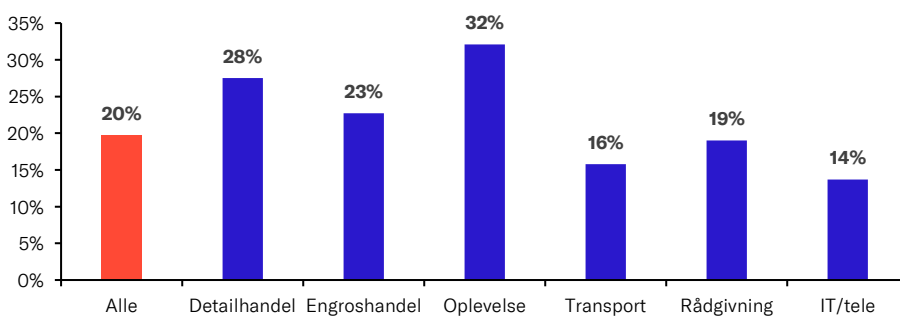
Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 1.015, n (detailhandel) = 189, n (engroshandel) = 154, n (oplevelse) = 53, n (transport) = 171, n (rådgivning) = 105, n (IT/tele) = 117.

Hver femte medlemsvirksomhed har været i banken med behov for mere likviditet som følge af corona-krisen

20 pct. af medlemsvirksomhederne har efterspurgt mere likviditet i deres bank som følge af det fald i omsætningen, som corona-krisen har medført.

Figur 17: **Andel af medlemsvirksomhederne, der har henvendt sig i banken med behov for mere likviditet**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

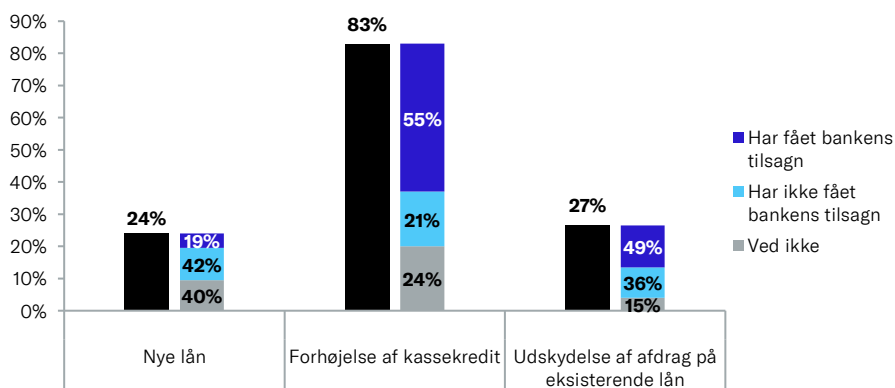
Anm: n (alle) = 1.015, n (detailhandel) = 189, n (engroshandel) = 154, n (oplevelse) = 53, n (transport) = 171, n (rådgivning) = 105, n (IT/tele) = 117.

Særligt oplevelseserhvervene og detailhandlen har haft behov for mere likviditet, hvilket hænger sammen med, at disse brancher særligt er presset på deres omsætning (se det tidligere kapitel om virksomhedernes omsætning). I disse brancher angiver hhv. 32 pct. og 28 pct. af medlemsvirksomhederne, at de har været i banken for at bede om enten nye lån, større kassekredit eller udskydelse af afdrag på eksisterende lån. Nogle virksomheder har bedt om flere af disse tre løsninger hos banken for at kunne dække deres akutte behov for likviditet.

Mange har ikke fået endeligt tilsagn om mere likviditet fra banken

Blandt de virksomheder, som har været i banken med et behov for at sikre mere likviditet som følge af corona-krisen, har flest bedt om forhøjelse af deres kassekredit. Dette gælder for 83 pct. af virksomhederne, som har været i banken. En forklaring kan være, at denne form for likviditet er hurtigst klar til anvendelse og medfører mindst administrativt arbejde for virksomhederne. Cirka hver fjerde virksomhed, der har været i banken med behov for mere likviditet, har efterspurgt henholdsvis nye lån (24 pct.) og udskydelse af afdrag på eksisterende lån (27 pct.).

Figur 18: **Andel af medlemsvirksomhederne, som har været i banken, der hhv. har, ikke har og ikke ved om de har fået tilsagn om mere likviditet**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

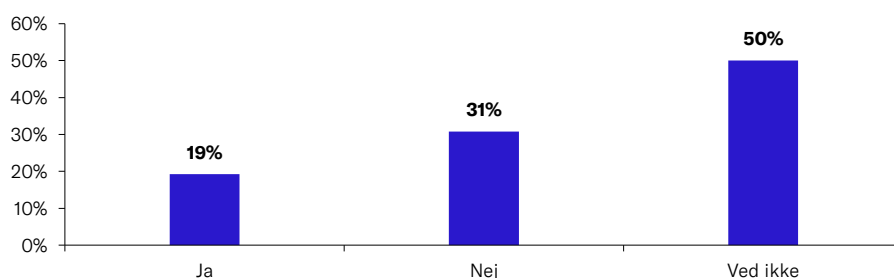
Anm: n (alle) = 200, n (nye lån) = 48, n (forhøjelse af kassekredit) = 166, n (udskydelse af afdrag) = 53. Bemærk, at medlemsvirksomhederne har haft mulighed for at angive, at de har efterspurgt mere end én løsning på at af-dække deres behov for likviditet.

Samlet set har omkring halvdelen af de medlemsvirksomheder, der har været i banken for at bede om forhøjelse af kassekredit og udskydelse af afdrag på eksisterende lån, fået endeligt tilsagn. Blandt virksomheder, der har ansøgt om nye lån, har kun 19 pct. fået bankens tilsagn.

En væsentlig del af virksomhederne ved dog endnu ikke, om deres ansøgning har fået tilsagn eller ej. Det kan skyldes, at efterspørgslerne stadig er under behandling i banken.

Blandt medlemsvirksomhederne, som har fået afvist deres ansøgning om mere likviditet af banken, svarer knap hver femte, at de forventer at måtte lukke deres forretning som følge af den afviste ansøgning. Yderligere halvdelen af virksomhederne med afviste ansøgninger ved ikke, om den afviste ansøgning medfører, at de må lukke deres forretning. Disse tal siger meget om situationens alvor og om den store usikkerhed, som medlemsvirksomhederne oplever på grund af corona-krisen.

Figur 19: **Forventer din virksomhed, at I må lukke som følge af ét eller flere af disse afslag fra banken?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n=52.

Dansk Erhvervs medlemmer har ubetalte tilgodehavender hos både private og offentlige kunder

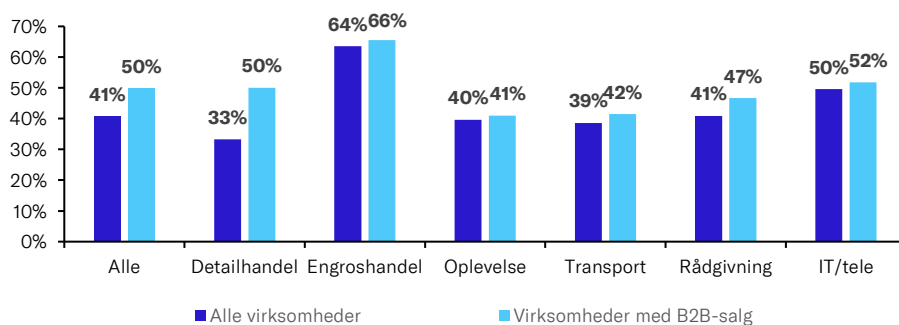
Hver femte virksomhed (20 pct.) har tilgodehavender hos offentlige institutioner, og 41 pct. har tilgodehavender hos andre private virksomheder. Når udsigterne for de private virksomheders likviditet giver anledning til bekymringer, er det forventeligt, at betaling af regninger bliver udskudt så længe som muligt. Offentlige institutioner kan derimod med fordel afregne private virksomheder hurtigst muligt for at bidrage til større likviditet i de trængte private virksomheder. Dette tiltag er et element i en aftale mellem regeringen og alle Folketingets partier indgået den 19. marts 2020. Situationen her knap en måned efter er dog, at hver femte medlemsvirksomhed har ubetalte tilgodehavender hos offentlige institutioner.

Tilgodehavender hos private virksomheder

Tilgodehavender hos andre private virksomheder er særligt store for engrosbranchen og IT/tele-branchen. I engrosbranchen har 64 pct. af virksomhederne sendt regninger til andre private virksomheder, som endnu ikke er betalt. I IT/tele-branchen gælder det for 50 pct. af virksomhederne.

Det er imidlertid ikke alle virksomheder, der har salg til andre private virksomheder. De lyseblå søjler i figur 20 viser andelen af virksomhederne indenfor hver branche, som har salg til andre private virksomheder, der har ubetalte regninger fra andre private virksomheder.

Figur 20 **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, som har sendt regninger til andre private virksomheder, som endnu ikke er betalt.**

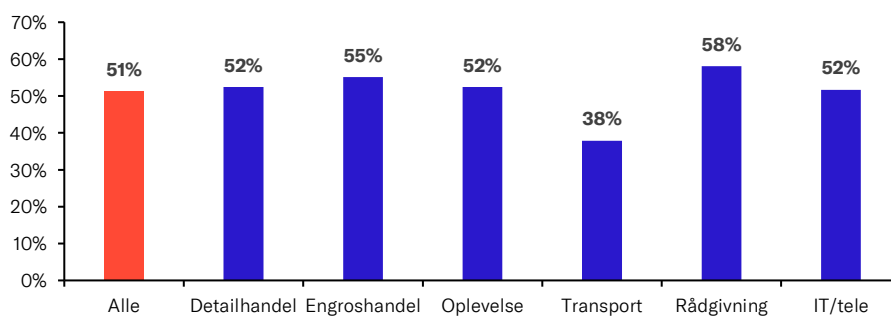
Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 1.015/732, n (detailhandel) = 189/76, n (engroshandel) = 154/148, n (oplevelse) = 53/39, n (transport) = 171/147, n (rådgivning) = 105/90, n (IT/tele) = 117/112.

51 pct. af virksomheder med ubetalte tilgodehavender i det private oplever at betalingsfrister i højere grad overskrides

Halvdelen af medlemsvirksomhederne, som har ubetalte tilgodehavender hos andre private virksomheder, oplever at betalingsfrister overskrides i højere grad end før krisen. Dette er en konsekvens af den udfordring, som mange private virksomheder oplever, med manglende likviditet som følge af et corona-relateret fald i omsætningen. Oplevelsen gør sig gældende på tværs af brancherne, dog kunne noget tyde på, at særligt rådgivningsbranchen er ramt. Observationerne på brancheniveau er dog ikke statistisk signifikante.

Figur 21: **Andel med ubetalte tilgodehavender hos andre private virksomheder, som oplever, at betalingsfrister overskrides**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 415, n (detailhandel) = 63, n (engroshandel) = 98, n (oplevelse) = 21, n (transport) = 66, n (rådgivning) = 43, n (IT/tele) = 58.

Tilgodehavender hos offentlige institutioner

Regeringen og alle Folketingets partier indgik 19. marts 2020 en politisk aftale om, at det offentlige indkøb skal være med til at understøtte, at virksomhederne kommer godt igennem corona-krisen. Staten vil forudbetale visse leverancer og undlade af bruge misligholdelsesbestemmelser, hvis misligholdelsen skyldes corona-pandemien.

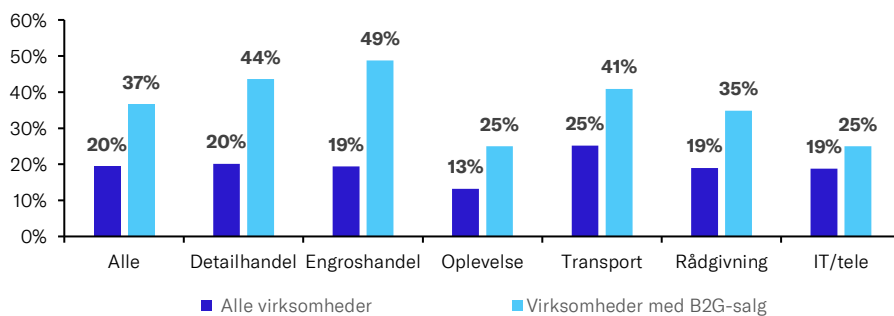
Den offentlige sektor køber hvert år ind for 380 mia. kr.¹⁰, og den politiske aftale er derfor en stor håndsrækning til de mange danske virksomheder, som i vid udstrækning er afhængige af salget til den offentlige sektor. KL og Danske Regioner har allerede tidligere opfordret kommuner og regioner til at fremrykke betalinger til virksomheder, og en ny analyse fra Dansk Erhverv viser, at kommunerne har gode forudsætninger for dette¹¹.

Til trods for opfordringen fra KL og Danske Regioner og for den politiske aftale af 19. marts 2020, har hver femte virksomhed ubetalte regninger hos offentlige institutioner. Det gælder 37 pct. af de virksomheder, som sælger til det offentlige.

¹⁰ Dialog med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, januar 2020.

¹¹ <https://www.danskerhverv.dk/siteassets/mediafolder/dokumenter/01-analyser/analyse-notater-2020/20.-straksafregn-private-leverandorer-og-red-arbejdspladser.pdf>

Figur 22: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, som har sendt regninger til offentlige institutioner, som endnu ikke er betalt.**

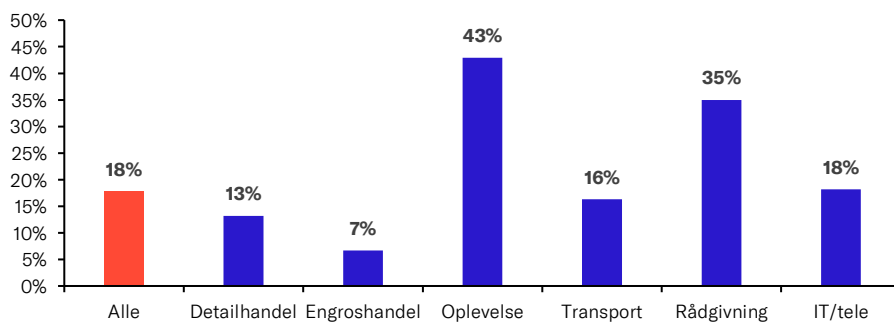
Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle/alle med B2G-salg) = 1.015/402, n (detailhandel) = 189/55, n (engroshandel) = 154/43, n (oplevelse) = 53/24, n (transport) = 171/93, n (rådgivning) = 105/46, n (IT/tele) = 117/48.

18 pct. af virksomheder med ubetalte tilgodehavender i det offentlige oplever, at betalingsfrister i højere grad overskrides

Blandt de medlemsvirksomheder, som har ubetalte tilgodehavender hos det offentlige, er det derudover oplevelsen blandt knap hver femte, at det offentlige oftere ikke får betalt regningerne rettidigt, end hvad der var tilfældet før corona-krisens begyndelse.

Figur 23: **Andel med ubetalte tilgodehavender hos det offentlige, som oplever at betalingsfrister i højere grad overskrides end før corona-krisen**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

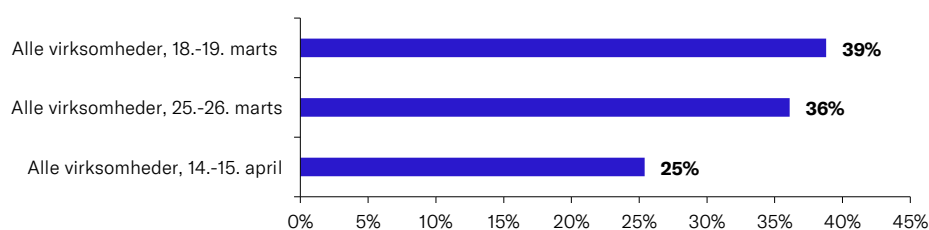
Anm: n (alle) = 198, n (detailhandel) = 38, n (engroshandel) = 30, n (oplevelse) = 7, n (transport) = 43, n (rådgivning) = 20, n (IT/tele) = 22.

Dette ser ud til særligt at gøre sig særligt gældende inden for oplevelseserhvervene og i rådgivningsbranchen. Observationerne på brancheniveau er dog ikke statistisk signifikante.

Udvikling i forhold til tidligere undersøgelser

De fleste nøgletal, som går igen for likviditet, har ikke ændret sig markant mellem den anden og tredje medlemsundersøgelse. Bekymringen for at komme til at mangle likviditet inden for den nærmeste fremtid fylder stadigvæk meget hos Dansk Erhvervs medlemmer, dog er der lidt forbedring at spore, da der er en nedgang i andelen af virksomheder, som må dreje nøglen om inden for de næste to måneder. Nedgangen er fra 36 pct. for tre uger¹² siden til 25 pct. ved denne dataindsamling.

Figur 24: **Andelen af Dansk Erhvervs medlemmer, der ikke har likviditet til at fortsætte mere end 2 måneder**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelser, uge 12, 13 og 16, marts og april 2020.

Anm: n (alle, 18.-19. marts) = 1.091, n (alle, 25.-26. marts) = 1.030 (alle, 14.-15. april) = 1.015.

Nøgletal vedrørende virksomhedernes ubetalte tilgodehavender hos henholdsvis andre private virksomheder og det offentlige viser også beskedne tegn på bedring i forhold til sidste undersøgelse. Problemet med ubetalte regninger, både til private virksomheder og til det offentlige, gør sig dog stadig gældende for mange af medlemsvirksomhederne.

¹² Dansk Erhvervs anden medlemsundersøgelse med dataindsamling gennemført den 25.-26. marts og publicering den 30. marts 2020.

Hjælpepakker til erhvervslivet

En række hjælpepakker og politiske tiltag er blevet lanceret, besluttet og implementeret siden de første beslutninger om nedlukning. I den seneste spørgeskemaundersøgelse har vi, ligesom i den foregående undersøgelse (uge 13) spurgt til, hvordan Dansk Erhvervs medlemmer vurderer hjælpepakkerne og deres brugbarhed.

I undersøgelsen er respondenterne indledningsvist blevet præsenteret for et kort overblik over de hjælpepakker og tiltag, som er blevet lanceret, besluttet og eventuelt implementeret. Hernæst er de blevet stillet spørgsmål om, hvorvidt de har overblik over, om deres virksomhed kan bruge pakkerne, om de har gjort det m.v.

I boksen nedenfor fremgår beskrivelsen fra spørgeskemaet af hjælpepakker og tiltag. Teksten afspejler det, som var aktuelt på tidspunktet for dataindsamling. Et aktuelt opdateret overblik over hjælpepakker og tiltag til at hjælpe dansk erhvervsliv gennem corona-krisen fremgår af Dansk Erhvervs hjemmeside.

Hjælpepakke 1

- Midlertidig udskydelse af betalingsfrister for moms, AM-bidrag og A-skat.
- Kompensation for aflysning/udskydelse af arrangementer med mere end 1000 deltagere eller arrangementer målrettet folk i særlig risiko.

Hjælpepakke 2

- To nye garantiordninger, således staten kan understøtte lån til virksomheder.
- Sygedagpengerefusion fra dag ét, når en medarbejder er syg af COVID19 eller er i karantæne
- Mere fleksibel ordning om arbejdsfordeling – mulighed for at medarbejdere sættes ned i tid, med supplerende dagpenge.
- Frigivelse af den kontracykliske kapitalbuffer - øgede udlånsmuligheder for banker.

Hjælpepakke 3

- Midlertidig lønkompensation for lønmodtagere på det private arbejdsmarked. Denne hjælpepakke er mandag d. 30. marts blevet justeret, så det maksimale støtteniveau for såvel funktionærer som ikke-funktionærer hæves til 30.000 kr. pr. måned pr. omfattet fuldtidsansat.

Hjælpepakke 4

- Udskydelse af frist for betaling af moms og B-skat for små og mellemstore virksomheder.

Hjælpepakke 5

- Midlertidig kompensation for virksomheders faste udgifter (med et omsætningsfald på min. 40 pct.) og for selvstændige (med et omsætningsfald på min 30 pct.).
- Øget adgang til eksportkredit – giver mulighed for nye lån til små og mellemstore eksportvirksomheder.
- Forhøjet ramme til statsgaranterede låneordninger.
- Offentlige indkøb skal understøtte virksomhederne – dispensering af en række bevillingsregler, der har betydning for indkøb i staten.
- Statslig garanti til Rejsegarantifonden.
- Øget adgang til dagpenge og sygedagpenge.
- Øgede lånemuligheder for elever og studerende.

Mulighed for fritagelse af renter og gebyrer

- Virksomheder, der som følge af pludseligt opståede hændelser, ikke har indbetalt A-skat og AM-bidrag i marts, har efterfølgende mulighed for at ansøge Skattestyrelsen om fritagelse for renter og gebyrer, som virksomheden normalt ville skulle betale.

Udbetaling af indbetalt moms til SMV'er samt indbetalt lønsumsafgift til visse virksomheder som et rentefrit lån

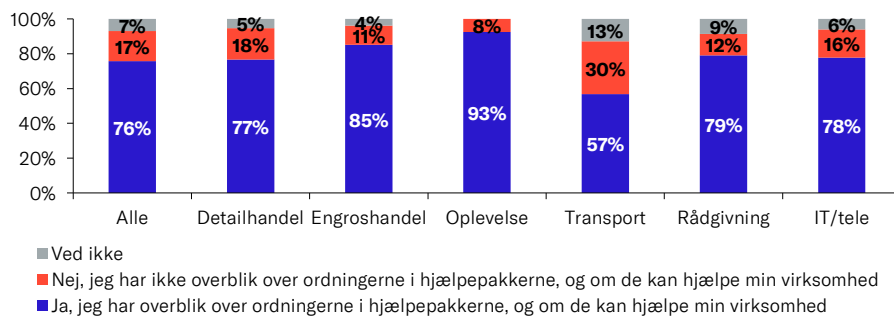
- Lånet vil være baseret på seneste momsindbetaling for små og mellemstore virksomheder samt lønsumsafgiftsbetaling for såkaldte metode 4-virksomheder (fx tandlæger, ergoterapeuter, vognmænd, herunder taxa, mv.). Det kan styrke likviditeten for et stort antal virksomheder med i alt op til 35 mia. kr. Lånet vil være rentefrit og vil skulle tilbagebetales den 1. april 2021.

17 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har ikke overblik over, om de kan bruge hjælpepakker

Vi har spurgt Dansk Erhvervs medlemmer, om de har overblik over, om deres virksomhed kan benytte ordningerne i de politisk vedtagne hjælpepakker. 17 pct. svarer, at det har de ikke. En oplagt forklaring på det manglende overblik er, at der har været mange politiske udspil på kort tid – og ikke altid kommunikation om alle detaljer.

Transportbranchen har den største andel af virksomheder, 30 pct., som ikke har overblik over, om de kan benytte ordningerne i de politisk vedtagne hjælpepakker. I oplevelseserhvervene er der den laveste andel af virksomheder, 8 pct., som ikke har overblik over, om de kan benytte ordningerne.

Figur 25: **Har du overblik over, om din virksomhed kan benytte ordningerne i de politisk vedtagne hjælpepakker?**

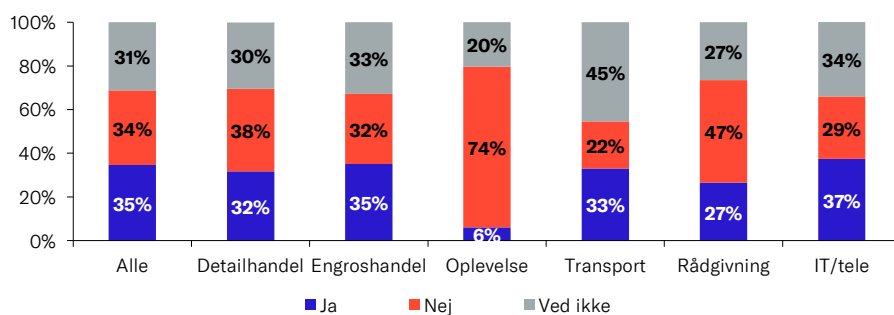
Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 1.015, n (detailhandel) = 189, n (engroshandel) = 154, n (oplevelse) = 53, n (transport) = 171, n (rådgivning) = 105, n (IT/tele) = 117.

34 pct. vurderer, at de nuværende hjælpepakker og tiltag ikke er tilstrækkelige

De medlemsvirksomheder, som har svaret "ja" til, at de har overblik over ordningerne i hjælpepakkerne, er blevet bedt om at vurdere, om hjælpepakkerne er tilstrækkelige til, at deres virksomheder kan klare sig gennem corona-krisen. Kun hver tredje mener, at hjælpepakkerne er tilstrækkelige. 34 pct. mener ikke, at de er tilstrækkelige, og 31 pct. svarer "ved ikke".

Figur 26: **Er de nuværende hjælpepakker og tiltag tilstrækkelige, hvis din virksomhed skal klare sig gennem corona-krisen?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

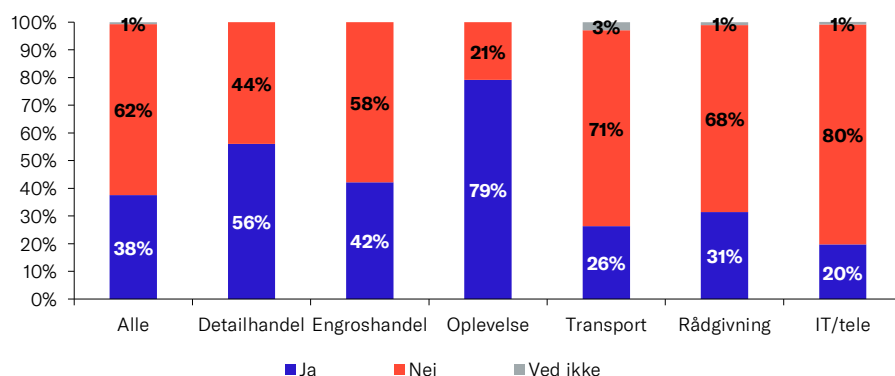
Anm: n (alle) = 769, n (detailhandel) = 145, n (engroshandel) = 131, n (oplevelse) = 49, n (transport) = 97, n (rådgivning) = 83, n (IT/tele) = 91. Figuren viser kun svarene for de virksomheder, som har svaret, at de har overblik over ordningerne i hjælpepakkerne, og om de kan hjælpe deres virksomhed.

I oplevelseserhvervene, som er meget hårdt ramt på omsætningen, se næste kapitel, mener kun hver tyvende, at hjælpepakkerne er tilstrækkelige, mens 74 pct. svarer, at det er de ikke. I brancherne rådgivning og detailhandel svarer henholdsvis 47 pct. og 38 pct., at hjælpepakkerne ikke er tilstrækkelige.

38 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer har ansøgt om støtte via hjælpepakker

To ud af fem af Dansk Erhvervs medlemmer svarer, at de har søgt om støtte via én eller flere af de hjælpepakker, som regeringen og Folketinget har vedtaget. Tre ud af fem har ikke. Andelen af virksomheder, der har søgt om støtte, varierer meget fra branche til branche: I oplevelseserhvervene har fire ud af fem søgt om støtte, og i detailhandlen er det lidt mere end halvdelen, mens kun hver femte virksomhed i IT/Tele har søgt.

Figur 27: Har din virksomhed ansøgt om støtte via én eller flere af de hjælpepakker, som regeringen og Folketinget har vedtaget?

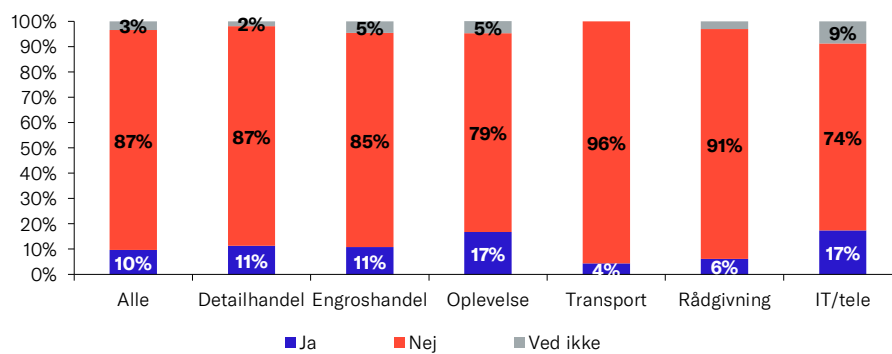
Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 1.015, n (detailhandel) = 189, n (engroshandel) = 154, n (oplevelse) = 53, n (transport) = 171, n (rådgivning) = 105, n (IT/tele) = 117.

Hver tiende ansøger har fået penge udbetalt fra hjælpepakker

De politisk vedtagne hjælpepakker og initiativer spænder bredt og består af meget andet end direkte udbetalinger til nødlidende virksomheder, fx udskydelser af betalinger af moms og lignende. Samlet set har hver tiende af de medlemmer af Dansk Erhverv, som har ansøgt om støtte via hjælpepakkerne, på tidspunktet for dataindsamlingen fået udbetalt penge som følge af ansøgningen. I transportbranchen og rådgivningsbranchen er det ca. hver tyvende ansøger, som har fået penge til udbetaling, mens det for oplevelseserhvervene og IT/Telebranchen er ca. hver femte.

Figur 28: **Har din virksomhed fået penge udbetalt som følge af, at I har ansøgt om støtte via én eller flere af de politisk vedtagne hjælpepakker?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020

Anm: n (alle) = 381, n (detailhandel) = 106, n (engroshandel) = 65, n (oplevelse) = 42, n (transport) = 45, n (rådgivning) = 33, n (IT/tele) = 23. Figuren viser kun svarene for de virksomheder, som har svaret, at de har ansøgt om støtte via en af hjælpepakkerne.

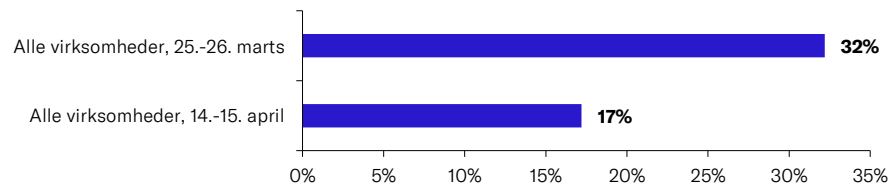
Udvikling i forhold til seneste undersøgelse

I undersøgelsen i uge 13¹³ spurgte vi også Dansk Erhvervs medlemmer, om de har overblik over, om deres virksomhed kan benytte ordningerne i de politisk vedtagne hjælpepakker. For tre uger siden havde 32 pct. ikke overblik over, om de kunne bruge hjælpepakkerne, denne gang er det tilsvarende tal 17 pct.

En oplagt forklaring på det manglende overblik er, at der har været mange politiske udspil på kort tid – og ikke altid kommunikation om detaljerne. Udviklingen afspejler, at flere detaljer er kommet på plads i takt med implementeringen, men der er altså stadig en anseelig del af Dansk Erhvervs medlemmer, som ikke har overblikket.

¹³ Dataindsamling gennemført den 25.-26. marts. Publiceret den 30. marts 2020.

Figur 29: **Andel af virksomheder, som ikke har overblik over hjælpepakkerne**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelser, uge 13 og 16, marts og april 2020.

Anm: n (alle, 25.-26. marts) = 1.030 (alle, 14.-15. april) = 1.015.

Første fase af samfundets genåbning

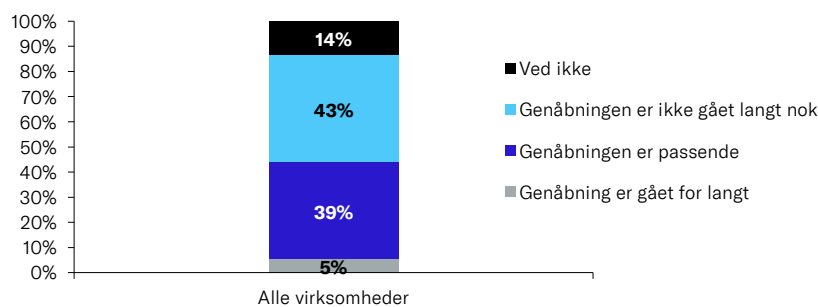
Regeringen og myndighederne satte tirsdag den 14. april gang i den første fase af genåbningen af det danske samfund. Denne første fase indebærer, at der bliver åbnet for daginstitutioner og for de laveste klassetrin i skolerne.

Vi gør opmærksom på, at denne undersøgelse er foretaget inden udvidelsen af første fase (åbning af nogle liberale erhverv), som blev offentliggjort den 17. april.

43 pct. af Dansk Erhvervs medlemmer synes ikke, at genåbningen er gået langt nok

Mange brugte påsken på at diskutere omfanget af den første fase af genåbningen; gik regeringen eller myndighederne for langt og hævdede for mange restriktioner, eller skulle de i stedet have løftet endnu flere restriktioner, fx for de liberale erhverv som frisører, tandlæger og massører?

Figur 30: **Hvad er din holdning til den første fase af genåbningen?**

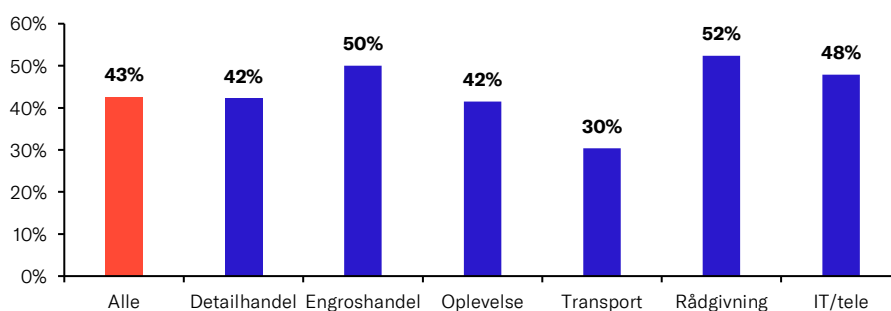
Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 1.015.

Overordnet set mener Dansk Erhvervs medlemmer ikke, at genåbningen gik langt nok. 43 pct. af virksomhederne havde gerne set, at regeringen og myndighederne var gået endnu længere (dvs. at flere restriktioner burde være ophævet). 5 pct. mener, at genåbningen løftede for mange restriktioner, mens 39 pct. mener, at den første fase af genåbningen var passende. Her er det igen vigtigt at bemærke, at regeringen og et bredt flertal af partierne i Folketinget fredag

den 17. april er blevet enige om at åbne endnu mere op for det danske samfund, så det fra mandag den 20. april bliver tilladt for visse liberale erhverv at åbne igen, herunder frisører og tatovører, mens også dele af retsvæsnen igen bliver funktionsdygtigt¹⁴.

Figur 31: **Andel af virksomheder, der synes at genåbningen ikke er gået langt nok**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 1.015, n (detailhandel) = 189, n (engroshandel) = 154, n (oplevelse) = 53, n (transport) = 171, n (rådgivning) = 105, n (IT/tele) = 117.

Det er særligt engroshandlen, rådgivning samt IT/tele, som ikke mener, at genåbningen er gået langt nok i første fase. Transportvirksomhederne er generelt dem, der er mest tilfredse med den første fase af genåbningen. Det kan både skyldes, at transportvirksomhederne påvirkes positivt af genåbningen af daginstitutioner og skoler, da mange transporterhverv er meget afhængige af, at mor og far ikke skal passe børn derhjemme. Derudover har mange transportvirksomheder, som arbejder med godstransport, haft det mindre hårdt end andre erhverv under krisen, da der er blevet gjort meget for stadig at holde godstransporten kørende.

Kun 10 pct. forventer højere omsætning efter genåbning

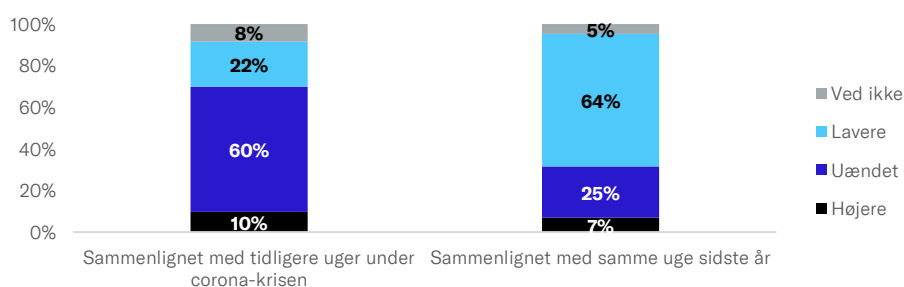
Virksomhederne har ikke stor tiltro til, at første fase af genåbningen vil øge deres omsætning. Vi har bedt virksomhederne vurdere, hvordan deres forventede omsætning i den kommende uge ser ud, hvis de sammenligner med *en typisk uge under corona-krisen indtil videre og en typisk uge på samme tidspunkt sidste år*.

Kun 10 pct. svarer, at de forventer en højere omsætning i ugen efter genåbningen sammenlignet med tidligere uger under corona-krisen. 22 pct. forventer, at omsætningen vil være lavere. Det viser med al tydelighed, at kun meget få virksomheder ville have direkte gavn af genåbningen i den første fase. Derfor ser mange virksomheder formentlig også meget positivt på, at nogle liberale erhverv åbner igen fra og med den 20. april.

¹⁴ <https://www.regeringen.dk/nyheder/2020/aftale-vedroerende-udvidelse-af-den-foerste-fase-af-en-kontrolleret-genaabning/> besøgt 16. april 2020.

Når den forventede omsætning i ugen efter genåbning sammenlignes med omsætningen i samme uge sidste år, forventer hele 64 pct. stadig en lavere omsætning end sidste år. Det viser forventeligt, at der på trods af den foreløbige genåbning ikke er tegn til, at virksomhederne i den nærmeste fremtid vender tilbage til deres normale omsætningsniveau.

Figur 32: **Forventet udvikling i omsætning i ugen efter første fase af genåbningen**

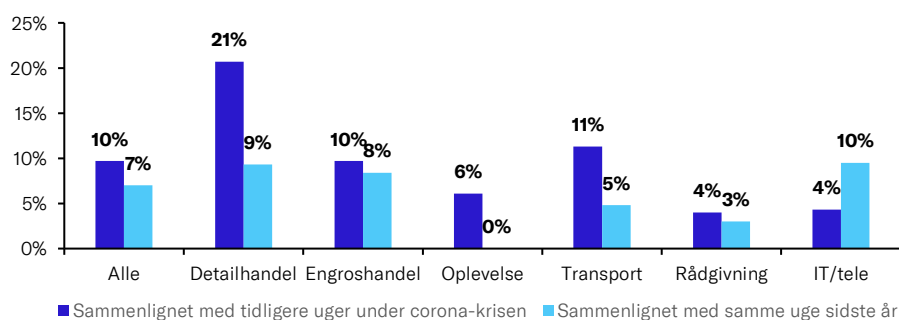

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 929. Figuren viser kun virksomheder, som *ikke* er lukket ved påbud. Stikprøven indeholder 86 virksomheder, som er lukket ved påbud, hvilket svarer til 9 pct. af stikprøven.

Detailhandlen er den branche, der vurderer, at de får mest ud af første fase af genåbningen. Her forventer 21 pct., at omsætning i ugen efter genåbningen vil være højere end under resten af corona-krisen.

Figur 33: **Andel af virksomheder, der forventer højere omsætning i ugen efter den første fase af genåbningen**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, uge 16, april 2020.

Anm: n (alle) = 929, n (detailhandel) = 133, n (engroshandel) = 135, n (oplevelse) = 23, n (transport) = 157, n (rådgivning) = 71, n (IT/tele) = 102. Figuren viser kun virksomheder, som *ikke* er lukket ved påbud.

Om denne rapport

Arbejdet med rapporten er afsluttet den 21. april 2020.

Dansk Erhvervs medlemsundersøgelser

Dansk Erhverv har foretaget en medlemsundersøgelse, som afdækker de foreløbige konsekvenser af corona-pandemien for Dansk Erhvervs medlemmer. 1.015 virksomheder har svaret på undersøgelsen. Disse virksomheder er repræsentative for Dansk Erhvervs medlemmer på størrelse, branche og region. Stikprøven er ikke nødvendigvis repræsentativ for det samlede danske erhvervsliv, da Dansk Erhverv ikke har medlemmer indenfor alle brancher. Den maksimale stikprøveusikkerhed i en undersøgelse med 1.015 respondenter er +/- 3 pct. point. Usikkerheden er naturligvis større i de tabeller eller figurer, som bygger på færre respondenter.

Om Dansk Erhvervs rapporter

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i rapporter. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs rapporter med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående analysen kan ske til chef for analyse og samfundsøkonomi Katrine Ellersgaard Nielsen på kae@danskerhverv.dk eller på tlf. 3374 6013.

DANSK ERHVERV

Børsen
1217 København K

www.danskerhverv.dk
info@danskerhverv.dk
T. + 45 3374 6000

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for fremtidens erhvervsliv.

Vi repræsenterer et bredt udsnit af virksomheder og brancheforeninger. Vores mission er at fremme konkurrencekraft hos vores medlemmer i en globaliseret økonomi.

**DANSK
ERHVERV**